

Vision 2016–2025

man trivs där man behövs

Innehåll

Uppdrag.....	2
Vision	2
Gudstjänst.....	2
Undervisning	3
Diakoni.....	3
Mission.....	4
Kyrkogård.....	4
Mål och uppföljning.....	4
Omvärldsanalys.....	5
Samhället i stort.....	5
Svenska kyrkan	6
Höganäs.....	7
Bärande idéer	7

Uppdrag

Höganäs församling är en del av Kristi kyrka på jorden. Jesus själv uppmanar alla kristna att gå ut i sin omvärld och förmedla evangeliet, dopet och Jesu bud till alla människor. Petrus sammanfattar församlingens uppgift med att hålla sig samlade och sansade, att be, att vara gästfria, att tjäna och älska varandra. Detta gäller fortfarande två tusen år senare och utgör grunden för Höganäs församlings fortsatta arbete.

Därför vill vi verka för att människor ska komma till tro på Kristus och få möjlighet att växa i sin tro. Vi vill skapa mötesplatser där relationen till mig själv, till andra och till Gud får fördjupas.¹ I allt vi gör ska vi värna Guds skapelse.

Vi vill i kontakten med människor hålla fram evighetshoppet – att Gud en gång ska ställa allt till rätta, men att vi redan här kan få uppleva glimtar av det. Den kristna tron är och förblir kärnan i församlingens arbete.

Vision

”Den som vaktar på vinden får ingenting sått,
Den som blickar mot himlen får ingenting skördat.”

Pred 11:4

Vi tror att det framtida samhället i kommer att präglas av en ökad grad av oro och osäkerhet och att etiska och existentiella frågor får ny aktualitet till följd av den allt snabbare tekniska utvecklingen². När allt upplevs som föränderligt och relativt vill Höganäs församling peka på kyrkans 2000-åriga budskap. Som kristen församling vill vi finnas som en naturlig del i församlingens liv och kunna svara upp mot de olika behov som finns idag och i framtiden.

Visionen utgår från kyrkans fyra grundläggande uppdrag: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Varje uppdrag får här en kort visionsbeskrivning. För varje uppdrag finns också två eller flera strategier för att realisera visionen och de övergripande mål som följer visionen. Likaväl som våra egna strategier ska följas är det också viktigt att rikta blicken utåt och hitta församlingar som utvecklas väl och som vi kan hämta kunskap och inspiration från, samt jämföra oss med.

Visionen är formulerad, inte som om vi står i 2016 och blickar framåt, utan som om vi redan befinner oss i 2025 och ser resultatet av församlingens arbete.

Gudstjänst

Församlingen samlas till gemenskap och delaktighet i veckans gudstjänster. Huvudgudstjänsten firar vi i mässan på söndagar, men vi firar även mycket och gärna gudstjänst under resten av

¹ Se bärande idéer på sidorna 7-8.

² Se omvärldsanalysen på sidorna 5-7.

veckan. Söndagens förmiddagsgudstjänst är ”tankstället” där vi får fylla på inför den kommande veckan och delaktighet och gemenskap är nyckelbegrepp i vårt gudstjänstfirande. Många ges möjlighet att aktivt medverka genom att ha en uppgift i gudstjänsten, men även den mer passiva gudstjänstdeltagaren känner delaktighet och gemenskap. Sången och musiken i gudstjänsten är i första hand gemenskapsfrämjande. Gudstjänst firar tillsammans med varandra och med Gud.

Strategier:

- Stärka kopplingen mellan samtliga verksamheter och gudstjänst
- Göra gudstjänstens delar mer igenkännliga och lättillgängliga för nya gudstjänstdeltagare
- Utveckla musikens kraft som kontaktmedel mellan både människa och Gud och människa och människa
- Införa gudstjänstvärdar med särskilt uppdrag att få människor att känna sig välkomna innan, under och efter gudstjänsten

Undervisning

Kunskapen om kristen tro är tyvärr mycket bristfällig i breda samhällslager. Därför erbjuder Höganäs församling fördjupad kunskap i den kristna tron och det kristna livet. Församlingsbor kan grunda sin tro och kyrkotillhörighet på kunskap. Det finns olika former och upplägg att ta del av som passar skilda behov och intressen. Församlingen har ett gott samarbete med skolorna och erbjuder undervisning till barnen. Konfirmationen är spännande, variationsrik och centrerad kring Jesus. Vi har många som hjälper till att leda undervisning och grupper av olika slag.

Strategier:

- Medverka i skolans religionsundervisning
- Populärisera Bibeln så att dess berättelser åter blir kända och medvetengjorda bland framförallt barn och ungdomar
- Möjligheter till fördjupning inom frågor om tro och liv
- Dopundervisning
- Konfirmationsundervisningen är i ständig utveckling för att kunna relatera till ungdomarnas tid och situation

Diakoni

Framtidens kyrka är mer diakonal. Här tillfredsställs nya behov av ideella insatser. Många hjälps åt att visa omsorg och stöd för alla som behöver hjälp i vår församling. Vår diakon samverkar med många ideella medarbetare som delar på ansvaret och församlingens diakoni har därmed möjlighet att göra stora insatser. Det är naturligt att vända sig till församlingen när man behöver stöd och hjälp. Kyrkans förtroende hos allmänheten är till stor del en följd av insatser inom det diakonala området som upplevs relevanta. Det kan också vara avgörande om man vill stå kvar som medlem i Svenska kyrkan.

Strategier:

- Samverka med de arenor som redan finns (t.ex. äldreboenden)

- Involvera ideella krafter
- Utveckla kompetens att effektivt tillgodose uppkommande diakonala behov

Mission

Höganäs församling är en naturlig del av det som händer i Höganäs och vi finns där folk finns, även utanför kyrkans murar. Vår approach är tvåfaldig:

- Gå ut!
- Kom med och se!

Intresset för församlingen sprids när människor ser gemenskapen och glädjen vi delar. Aktiva församlingsmedlemmar har god kunskap och trygghet i att berätta om sin tro på Jesus för människor utanför kyrkans murar. Domet är synligt och tillgängligt i församlingen.

Samverkan med andra ideella föreningar, kyrkor och församlingar är också ett medel för vårt uppdrag och Höganäs församling arbetar för en bred ekumenik. Till exempel samarbetar församlingen med ortens idrottsföreningar och erbjuder idrott utan krav på frekvent träningsnärvaro och matchande för alla de som inte ”platsar” i den mer elitbetonade idrottsverksamheten.

Strategier:

- Utveckla sätt att stärka församlingsaktivitas förmåga att prata och diskutera tro
- Utveckla dialog och samverkan med lokala samhällsaktörer
- Stärka kyrkans roll utanför kyrkans väggar

Kyrkogård

Höganäs kyrkogård, som sköts av Höganäs församling, är en plats dit människor söker sig för tröst, kontemplation och lugn. Mycket av församlingens diakonala arbete sker på kyrkogården och personalen på kyrkogården är därigenom viktiga i diakonin. Höganäs kyrkogård har en fantastisk parkmiljö som tilltalar både anhängare och andra besökare. Kyrkogården är en plats där ideellt engagemang spirar.

Strategier:

- Utbilda personal i grundläggande diakonal samtalsteknik
- Bibehålla kyrkogårdens parkmiljö
- Involvera ideella medarbetare i skötseln av kyrkogården

Mål och uppföljning

För att lättare få en uppfattning om församlingen är på rätt väg för att närma sig visionen behövs ett mål som är lätt att relatera till, förstå och objektivt mäta. Målet hjälper även kyrkoråd,

kyrkofullmäktige och kyrkoherden att fatta beslut samt, framför allt, att följa upp och utvärdera de beslut som fattas.

För att det kvantitativa målet ska kunna nås krävs ett gediget kvalitativt arbete som omsluter all verksamhet församlingen ägnar sig åt. Om människor upplever det församlingen gör som meningsfullt och intressant är det naturligt att vilja vara en del av denna, vilket innebär att vara medlem.

Svenska kyrkan ser en stadig nedgång i antalet kyrkotillhöriga. Även i Höganäs upplever vi samma trend om än något mindre tydlig och utifrån en högre nivå än för riket i övrigt. Höganäs församling vill arbeta för att vända den trenden genom att stärka kyrkans roll i människors tro och liv. Med hög sannolikhet kommer även invånarantalet i församlingen att växa med 1500-2000 personer fram till 2025.

Vi vill därför sätta upp följande kvantifierbara mål för församlingens verksamhet:

> Höganäs församling ska minst behålla andelen församlingstillhöriga <

Detta mål vill vi följa upp månadsvis, dels statistiken, dels anledningar för utträden.

Vi behöver också göra årsvisa kvalitativa utvärderingar av olika satsningar. Sådana kan lämpligen dokumenteras i församlingens årliga verksamhetsberättelse för att på så sätt inte skapa helt nya rapporter.

Denna strategiska plan för perioden 2016 – 2025 ska utgöra riktmärke för den fleråriga verksamhetsplaneringen som görs i samband med utarbetandet av församlingsinstruktionen.

Omvärldsanalys

Efter relativt omfattande studier av framtidsforskarnas förutsägelser om den kommande tioårsperioden, samtal i studiecirkeln form och föredrag om Svenska kyrkans troliga utveckling och Höganäs kommuns vision och mål görs nedan en beskrivning av den kontext vi tror att Höganäs församling befinner sig i år 2025. Vi tror att sannolikheten för det som beskrivs är hög, men att träffsäkerheten i tiden är mera osäker. Det är ju vanskligt att beskriva ögonblicksbilder av framtida processer i samhällsutvecklingen. Utifrån denna omvärldsanalys ska vi definiera långsiktiga och mätbara mål för församlingen samt några strategier för att nå dessa mål. Allt detta bildar sedan underlag för den församlingsinstruktion som ska skrivas.

Samhället i stort

Den tekniska utvecklingen förväntas ta flera större steg inom de närmaste 10 åren. Den kommer att beröra många teknikområden, där utveckling inom ett område kan skapa möjligheter för utveckling inom ett helt annat område. De största förändringarna väntas inom robotteknik, medicin och bioteknik, nano- och materialteknik samt inom energiområdet. En trolig konsekvens

av denna utveckling är att arbetslösheten stiger till helt andra nivåer än vi har varit vana vid. En annan är att etiska, moraliska och existentiella frågor får ny aktualitet.

De ekonomiska systemen i världen kommer troligen att krackelera. De utvecklades för en världssituation som till stora delar inte längre finns. Den globala ekonomin bygger på en fortsatt konsumtionsökning, som i sin tur leder till överutnyttjande av naturens tillgångar och en negativ klimatpåverkan.

De politiska systemen upplevs inte vara ändamålsenliga för att gemensamt och globalt ta sig an de långsiktiga problem som finns. Fler och fler ifrågasätter demokratin som en effektiv form för att styra samhällsutvecklingen.

Naturkatastrofer, krig och usla livsbetingelser är en ”motor” i den påtvingade folkförflyttningen som vi upplevt på ett särskilt sätt under det senaste året. Invandringen till Sverige förväntas fortsätta eftersom vi har utrymme, samhällsstruktur, ett klimat där större naturkatastrofer är sällsynta och framför allt för att det råder fred här. Genom att vi också lever längre kommer Sveriges befolkning därför att öka i relativt snabb takt under överskådlig tid.

En av de trender vi upplever tydligt redan nu är individualismen. Mycket talar för att den kommer att bli långvarig, trots att, som några forskare påvisat, den inte verkar leda till ett långsiktigt bättre samhälle. Intresset för det gemensamma och övergripande avtar ju längre från den enskilda människan man rör sig. Nationalstater och centrala instanser av olika slag blir allt mindre lockande att vilja tillhöra. I stället kommer mindre sammanhang, som upplevs relevanta, nära den enskilda människan att få ökad betydelse.

Förändringshastigheten i samhället kommer att fortsätta att öka. En del människor saknar antingen vilja eller förmåga att ”hänga med”, medan andra bejakar utvecklingen. Skillnaderna mellan dem som har en god utbildning eller någon annan efterfrågad färdighet och dem som saknar detta kommer att bli tydliga. Vi får en mer elitistisk syn, som i sin tur kan bilda grogrund för ökade motsättningar i samhället. En hög arbetslöshet och tydliga skillnader mellan de som har och de som inte har gör att risken för våld ökar. Även kulturella skillnader, upplevda eller inbillade, kan upplevas som hot och bidra till en ökad otrygghet.

Genom mängden information och intryck vi utsätts för utvecklas ett behov av förenkling, enkla levnadsregler och avskärmning från det som känns jobbigt. En sorts ”faktaresistens” uppstår och man söker förebilder och ledare som upplevs ha enkla svar på samtidens alla frågor.

Svenska kyrkan

Svenska kyrkan på nationell nivå räknar med att medlemsminskningen fortsätter, likaså dop- och konfirmandfrekvensen. Det verkar ännu inte finnas någon strategi från centralt håll för att motverka denna utveckling. Man förespråkar större organisatoriska enheter och ökad professionalism, vilket i praktiken minskar utrymmet för ideella krafter att verka och ta ansvar i församlingslivet.

Från såväl olika samhällsorgan som allmänheten kommer förväntningarna på Svenska kyrkan som en godhetsorganisation att bli allt tydligare. Diakonin är allmänt accepterad medan det säkert kan finnas en skepsis gentemot gudstjänstfirande, mission och undervisning. Eftersom förutsättningarna för kyrkans församlingar är högst olika är det troligt att enhetligheten inom Svenska kyrkan minskar och vi kommer att se stora skillnader i hur församlingar vill profilera sig och verka.

Samverkan med andra religiösa samfund och med olika ideella organisationer kommer att öka. Skiftande ideologiska/teologiska ståndpunkter kommer att tonas ner och detta bland annat på grund av att kunskapen om såväl kristendom som andra religioner generellt sett är mycket låg inom framförallt de yngre generationerna. Förståelsen av Bibeln och evangeliet om Jesus Kristus som Guds son är inte längre självklar för genomsnittssvensken. Troende av olika religioner kommer att uppleva ett samförstånd i högre grad sinsemellan än mellan troende och icke-troende inom samma religion och kulturområde.

Till följd av bland annat invandringen från andra länder ökar ”spretigheten” i kyrkan och vi kommer att, förmodligen omedvetet, assimilera vissa andra uttryck för religiositet än dem vi har varit vana vid. Rörelser med större eller mindre inslag av fundamentalism kommer att utvecklas och då ofta kring karismatiska ledare.

Höganäs

Höganäs kommer att växa med ca 200 personer per år under det kommande decenniet. Av dessa beräknas 80 % bosätta sig inom Höganäs församling. Flera områden i centralorten (bland annat Julivallen/Folkparken, sydöstra Höganäs och Sjöcrona) kommer att vara bebyggda med flera hundra nya bostäder redan 2025. Kommunalpolitikerna har tagit fram konkreta mål och strategier för denna tillväxt, precis som man gjort för tillväxten fram till idag, 2016. Eftersom utbyggnaden fram tills nu följt planen väl bedöms sannolikheten för att man ska nå tillväxtmålet som mycket hög.

Denna omvärldsanalys, samhället, kyrkan, kommunen, beskriver hur kontexten för Höganäs församling troligen ser ut 2025. Vilka vill vi vara? Vilka mål kan vi ställa upp och sträva mot? Vilka strategier kan vi forma för att ”dra nytta” av samhällsutvecklingen och för att undvika en del fallgropar på väg mot målen? Vi får göra som Benedictinermunkarna: **Ora et labora** – "Be och arbeta".

Bärande idéer

Vid utformningen av förslagen till strukturer och arbetsformer har ett antal begrepp varit centrala, nämligen: gemenskap, delaktighet, att finnas där folk finns, öppenhet, kontinuitet och administrativ effektivitet.

Framtidens kyrka arbetar på ett annat sätt än dagens. Beroendet av ideella medarbetare ökar och därmed behöver invanda rutiner och arbetsuppdelningar förändras. Ett bärande begrepp inom

kyrkan är gemenskap. **Gemenskap** är en känsla som kommer ur att verka tillsammans. Det blir allt viktigare att var och en känner att kyrkan, min kyrka, är vår kyrka.

En god gemenskap förutsätter **delaktighet**. Delaktigheten handlar om att få information om det som händer, om vilka beslut som fattas, på vilket sätt man kan delta i och bidra till aktiviteter och hur man kan påverka. Det handlar också om att bli sedd, att få känna sig behövd och ha tillit till varandra. Och detta oavsett om det gäller de förtroendevaldas överläggningar eller de anställdas tjänsteutövning eller ideella medarbetares medverkan i olika delar av församlingsverksamheten.

Delaktighet förutsätter närvaro. Därför måste kyrkan i ökad utsträckning **finnas där folk finns**. Människors relationer till kyrkan är olika. Alla har inte traditionen att gå till kyrkan, men längtan efter andlighet, delaktighet, försoning och djup kan finnas ändå. Kyrkan är mer än kyrkobyggnaden. Kyrkan finns där människor samlas – Jesu ord om sin närvaro där två eller flera samlas i hans namn. Vi måste därför ge begreppet ”gudstjänstutveckling” en vidgad betydelse

Kyrkan har fyra, lika viktiga, grundläggande uppgifter: gudstjänst, mission, diakoni och undervisning. En **öppenhet** för utveckling inom alla fyra områdena och att i detta ta vara på såväl de anställda som de ideella medarbetarnas vilja och intresseområden skapar möjligheter till ett rikt och utvecklande församlingsliv. Öppenhet för att ta emot nya idéer och förslag och föra dem vidare till ”rätt” person och öppenhet för initiativ och nya metoder att nå målen gagnar gemenskapen och delaktigheten. Öppenhet innebär också ett demokratiskt arbetssätt och att delegera, dvs att ge andra ansvar och befogenhet.

Arbetet inom kyrkan behöver även vara tryggt och ha **kontinuitet**. Igenkännandet är viktigt i många sammanhang. För att skapa kontinuitet och trygghet i att åtaganden fullföljs behöver de anställda medarbetarna stötta det ideella arbetet. Deras roll får därmed successivt en tyngdpunktsförflyttning från att utföra till att möjliggöra.

Det är viktigt att en maximal andel av församlingens resurser i form av anställda och ideella medarbetares tid samt pengar och lokaler används för kyrkans fyra grundläggande uppgifter. Detta kräver en god **administrativ effektivitet**. Organisationen ska vara tydlig, olika uppdrag väl beskrivna, rutinerna överskådliga och beslutsunderlaget ska ha hög kvalitet. Den ekonomiska planeringen och uppföljningen ska vara lätt att förstå och fatta beslut utifrån.